

FAKÍRÁGY LÉGGÖMBNEK, PIZZATÁVTARTÓBÓL

Härtlein Károly György

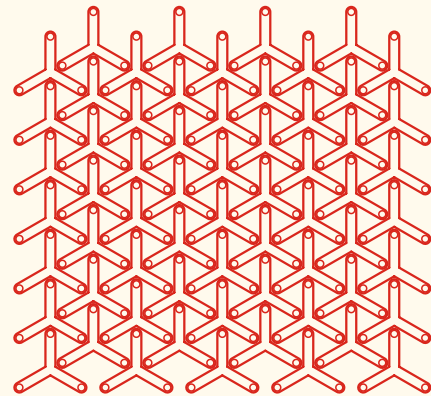
tanuló, Gárdonyi Géza Általános Iskola, Budapest

Mottó:
Romhányi József:
Egy boldogtalan sünnek panasza a halovány holdnál

Sanyarú sors, te szabtađ rám gúnyámat,
céltađláját az emberek gúnyának.
Engem senki sem círógat, becézget,
mert a bőřöm egy kicsikét recézett.
Hogy irigylem a nercet, a hódotkat!
Nekik kijár elismerés, hódotlat.
Hányszor kértem a bennfentes rókától,
hogy legyen az én ügyemben prókátor.
Könyörögtem: „Szólj a szűcsnek, bátyuska,
protezsálj be prêmesállat státusba!”
Vagy vegyen be legalábbis bélésnek...
De hiába! Nem enged a kérésnek.
Értékemért agyon sose csapnáának,
nem kellek én se muffnak, se sapkáának...
Így kesergett sündörögve, bujkálva,
Míg egy fakír nem került az útjába.
Az felkapta, gyönyörködve vizsgálta:
– Jössz a szégeságyamra, te kispárna!

Kísérletemet a fizikaórán a nyomásról tanultak szemléltetésére készítettem. Mindennapi tapasztalat, hogy a léggömb könnyen kiszúrható egy hegyes tárggyal, például tűvel, szöggel vagy fogpiszkálóval, mert kis felületen érintkezik vele. Megpróbáltam a hüvelykujjam ujjbegyével kipukkasztani egy lufit – rájöttem, hogy esélytelen vagyok. Ekkor eszembe jutott a nyomás képlete: a nyomás egyenlő a nyomóerő és az érintkező felület hányadosával. Összehasonlítottam a szög és az ujjam felületét és érthetővé vált, amit az órán tanultam.

Magát az eszközt minél olcsóbb hozzávalókból szerettem volna elkészíteni, ezért a szögek szóba sem jöhettek. A fogpiszkáló nem elég tartós és nehéz rögzíteni. A pizzatávtartó a szögekkel ellentétben olcsó, könnyű és biztonságos, éppen ezért választottam. Az elhelyezés is fontos, ezért megrajzoltam, kiszereztem, azután falemezből kivágtam egy 30 cm-szer 30 cm-es lapot. A rajznak megfelelően ráragasztottam 105 darab pizzatávtartót.

Összesen 315 darab tűske alkotja a fakírágyat. Felfűjtam egy lufit és rátettem körülbelül 5,5 kg tömegű könyvet. A léggömb benyomódott, de nem lyukadt ki. A tűske átmérőjével megegyező átmérőjű hurkapálcára rátettem egy 200 g tömegű üvegpoharat, alig nyomódott be a lufi. Ebből megérthetjük, hogy ha akár százszor ennyi felületre százszor ennyi tömeg nehezedik, miért nem durran ki a lufi.

